

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belku a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci žalobcu: **P., a.s. N.**, zastúpeného advokátom JUDr. J. B., Advokátska kancelária N., F., proti žalovanému: **K.Ú. v N., Š.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 11. apríla 2006, č. XO 7/2006-5/Kr, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S 53/2006-48 zo dňa 6. marca 2007 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S 53/2006-48 zo dňa 6. marca 2007 **potvrdzuje**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom krajský súd rozhodnutie žalovaného uvedené v záhlaví tohto rozsudku ako aj rozhodnutie S.K. N. č. X 283/2005-17 zo dňa 30.1.2006 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu v sume 2.000,- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného mal preukázané, že žalobca v danej veci podal dňa 1.8.2005 podnet na začatie konania o oprave chýb v katastrálnom operáte, v tom čase už prebiehalo konkurzné konanie proti úpadcovi R. L., D. F. L., N., IČO X., teda proti subjektu, ktorý bol zapísaný na liste vlastníctva č. z v kat. úz. D. K. ako vlastníak nehnuteľností parc. č. x a y, na ktoré konkurzné konanie aj upozornila správkyňa konkurznej podstaty úpadcu JUDr. E. R. – H.. Konštatoval, že bolo povinnosťou správneho orgánu prvého stupňa vypořiadat' sa s otázkou prebiehajúceho konkurzného konania voči zapísanému vlastníakovi nehnuteľností a posúdiť, aký malo toto konkurzné konanie vplyv vo veci žiadosti žalobcu o opravu chýb v katastrálnom konaní, teda či mohol v čase prebiehajúceho konkurzného konania konať o žiadosti žalobcu a to s poukazom na ust. § 14 ods. 1,

písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len zákon o konkurze a vyrovnaní). Poukázal na to, že z rozhodnutia žalovaného ako aj z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nevyplývalo, že správne orgány túto otázku riešili a na základe čoho dospeli k záveru, že vo veci nemôžu konať. Nestotožnil sa s názorom správnych orgánov oboch stupňov, že vo veci boli dôvody na zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. g/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Správny poriadok). Uviedol, že Okresný súd v Nitre dňa 29.7.1994 začal konať o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti hospodárskej zmluvy. Podľa názoru krajského súdu nebolo možné tvrdiť, že súdne konanie je totožné s konaním o žiadosti žalobcu o odstránenie chýb v katastrálnom operáte a teda, že súd začal vo veci konať pred podaním návrhu žalobcu podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len katastrálny zákon), a preto na zastavenie konania neboli splnené zákonné podmienky, pretože Okresný súd v Nitre začal konať o neplatnosti hospodárskej zmluvy a nie vo veci opravy chýb v katastrálnom operáte. Poukázal na to, že uvedené konania nemožno stotožniť, pričom vyriešenie otázky platnosti alebo neplatnosti hospodárskej zmluvy môže byť podkladom pred ďalšie konanie na správnom orgáne prvého stupňa v prípade, ak súd určí, že hospodárske zmluva je neplatná, avšak správny orgán sám o tejto otázke nemôže rozhodovať, keďže to patrí do výlučnej právomoci súdu. Rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.. Krajský súd nevyslovil právny názor k otázke registrácie zmluvy na štátnom notárstve, ako sa domáhal žalobca, pretože v správnom súdnictve súdy preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a nie je v ich kompetencii meritórne rozhodovať o iných otázkach. Neriešil v preskúmaní konaní hmotno - právne otázky, pretože predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správnych orgánov vo veci zastavenia správneho konania.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p.. Žalobcovi priznal náhradu trov konania, pretože bol v konaní úspešný.

Proti rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalovaný, žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil. Považoval ho za zmätočný a nepreskúmateľný. Nesúhlasil s právnym názorom súdu prvého stupňa vysloveným v dôvodoch rozsudku, že správny orgán prvého stupňa bol povinný vydať rozhodnutie o prerušení konania, napriek tomu, že konanie o oprave chýb v katastrálnom operáte bolo začaté po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, teda priamo v rozpore s § 14 ods. 1 písm. d/ zákona o konkurze a vyrovnaní.

Žalobca sa na odvolanie žalovaného vyjadril tak, že nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v jeho odvolaní a žiadal rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ust. § 246c v spojení s § 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 59 ods. 1 až 5 zákona č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len katastrálny zákon) správa katastra aj bez návrhu:

- a) opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,
- b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
- c) v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zrejmyimi nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách.

Vlastníci a iné oprávnené osoby sú povinní pri oprave chýb v katastrálnom operáte poskytovať pravdivé a presné informácie a predkladať doklady na ich preukázanie; ak je to na opravu chýb v katastrálnom operáte nevyhnutné, sú povinní zúčastniť sa na tomto katastrálnom konaní. Ten, koho práv, záujmov chránených právom alebo povinnosťami sa údaje katastra týkajú, môže kedykoľvek požiadať o odstránenie chýb v katastrálnom operáte. Správa katastra je povinná vykonať opravu do 30 dní, v osobitne odôvodnených prípadoch do 90 dní od doručenia písomnej žiadosti o opravu chýb. Oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a) a § 78 ods. 1. Na opravu chýb v katastrálnom operáte sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak sa oprava týka údajov uvedených v liste vlastníctva; to neplatí, ak ide o opravu výmery pozemku evidovaného v mape určeného operátu.

Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 katastrálneho zákona zápisy práv k nehnuteľnostiam v evidencii nehnuteľností vykonané do 31. decembra 1992 preukazujú pravdivosť skutočností v nich uvedených, ak sa nepreukáže opak. Ak sa preukáže opak, správa katastra opraví zápis. Zápisy práv k nehnuteľnostiam vykonané podľa zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z.z. sa považujú za zápisy práv k nehnuteľnostiam vykonané podľa tohto zákona. Podľa tohto zákona sa zapisujú aj práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uzavretých pred 1. januárom 1993, ak nebol podaný návrh na zápis do katastra nehnuteľností.

Podľa § 30 ods. 1 písm. g /, ods. 2 Správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak zistí, že pred podaním návrhu vo veci začal konať súd, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Proti rozhodnutiu o zastavení konania podľa odseku 1 písm. b), c), f), g) a h) sa nemožno odvolať.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie.

Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, keďže zo skutkových zistení vyvodili nesprávny právny záver a preto súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobe vyhovel a rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Z administratívneho spisového materiálu v danej veci vyplýva, že žalobca dňa 1.8.2005 podal na S.K. N. žiadosť o odstránenie chýb v katastrálnom operáte v liste vlastníctva č. z kat. úz. D. K. podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona z dôvodov, že zápis do listu vlastníctva v prospech F. L., N., IČO X. bol vykonaný nesprávne na základe hospodárskej zmluvy č. 4/91-Bu-prav, ktorá bola absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka (OZ), pretože obchádzala zákon a to § 134 OZ účinného do 30.12.1991, ako aj v dôsledku toho, že táto zmluva nenadobudla vecnoprávne účinky, keďže nebola registrovaná bývalým štátnym notárstvom. S.K. N. rozhodnutím č. X 283/2005-17 zo dňa 30.1.2006 zastavila konanie o návrhu žalobcu na opravu chyby v katastrálnom operáte v kat. úz. D. K. v časti B a C listu vlastníctva č. 982 podľa § 30 ods. 1 písm. g/ Správneho poriadku. Z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že S.K. zistila, že na majetok vlastníka evidovaného na LV č. 982 bol vyhlásený konkurz dňom 30.10.2001 a z vyjadrenia správcu konkurznej podstaty úpadcu – vlastníka zistila, že na Okresnom súde v Nitre prebiehal spor č. sp. zn. 20Cb 110/98 ohľadne neplatnosti hospodárskej zmluvy č. 4/91-Bu-prav, ktorý nie je právoplatne skončený. Podľa názoru správneho orgánu prvého stupňa v danej veci boli splnené zákonné podmienky pre zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. g/ Správneho poriadku. Na základe odvolania žalobcu žalovaný preskúmaným rozhodnutím zo dňa 11.4.2006 č. Xo 7/2006-5/Kr odvolanie žalobcu zamietol. Žalobca v žalobe namietal nezákonnosť rozhodnutí orgánov S.K. oboch stupňov, poukazujúc, že sa nedôsledne zaoberali posúdením dôvodov jeho žiadosti na opravu chýb v katastrálnom konaní.

Predpokladom postupu správy katastra podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona, teda, aby vykonala aj bez návrhu opravu údajov katastra, je, aby údaje katastra boli v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra. Rovnaký je postup správy katastra v konaní o oprave chyby na základe žiadosti dotknutej osoby.

Predpokladom postupu správy katastra podľa § 78 ods. 1 katastrálneho zákona je preukázanie skutočnosti, že zápisy práv k nehnuteľnostiam, ktoré boli vykonané v evidencii nehnuteľnosti do 31.12.1992, boli vykonané v rozpore s vlastníckymi listinami alebo v rozpore s platnými právnymi predpismi. Správa katastra opraví zápis vlastníckeho práva alebo iného práva zapísaného v katastri nehnuteľností, ak sa preukáže že toto bolo do 31.12.1992 zapísané chybné.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa v danej veci S.K. N. nepostupovala v súlade so zákonom, keď konanie o žiadosti žalobcu zastavila podľa § 30 ods. 1 písm. g/ Správneho poriadku vzhľadom na skutkové zistenie, že na súde prebieha spor o neplatnosť hospodárskej zmluvy na základe, ktorej bol vykonaný zápis do listu vlastníctva. Správny orgán prvého stupňa svoje zastavujúce rozhodnutie náležite neodôvodnil v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku, z ktorých dôvodov nie je z neho zrejmé, akými úvahami bol vedený pri posudzovaní, že pred podaním návrhu žalobcu na opravu chýb v operáte katastra začal konať vo veci súd.

Z predloženého rozsudku Okresného súdu v Nitre č.k. 20Cb 110/98-169 zo dňa 17.10.2001 vyplýva, že súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že hospodárska zmluva č. 4/91-Bu-práv je neplatná. Návrhom na opravu chýb v operáte katastra žalobca žiadal opraviť zápis na liste vlastníctva z dôvodu, že zápis bol vykonaný na základe uvedenej hospodárskej zmluvy, ktorá je absolútne neplatným právny úkonom, ako aj, že v dôsledku toho, že nebola registrovaná bývalým štátnym notárstvom, nemohla nadobudnúť vecnoprávne účinky. Správny bol záver prvého stupňa, že pri posudzovaní totožnosti konania, treba posudzovať všetky skutočnosti charakterizujúce toto konanie. Posudzovaním konania vo veci Okresného súdu v Nitre č. sp. zn. 20Cb 110/98 a konania začatého na návrh žalobcu na S.K. v N. dňom 1.8.2005 vyplýva, že účastníci súdneho ako aj správneho konania sú totožní – žalobca a vlastník evidovaný na LV č. z, totožný je aj predmet konania a to hospodárska zmluva č. 4/91-Bu-práv, avšak nároky, ktorých sa žalobca v jednotlivých konaní domáhal je rozdielny. V súdnom konaní žalobca žiadal určiť neplatnosť uvedenej hospodárskej zmluvy a v správnom konaní sa domáhal opravy zápisu v katastri vykonaného na základe tejto zmluvy z dôvodu výskytu chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 3 katastrálneho zákona pre rozpor s verejnou listinou podľa § 59 ods. 1, a to nielen v dôsledku jej neplatnosti, ale súčasne aj z dôvodu, že zmluva nenadobudla účinnosť pre nedostatok registrácie bývalým štátnym notárstvom. Rozdielnosť v uplatňovanom nároku žalobcu v súdnom a v správnom konaní spôsobuje, že konanie začaté na základe návrhu na opravu chýb v operáte katastra nie je možné považovať za totožné s konaním, v ktorom začal konať súd pred podaním návrhu na začatie správneho konania. Z dôvodov rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov však nevyplýva, či a akým spôsobom sa uvedenými úvahami zaoberali v danej veci, ktorá skutočnosť spôsobuje ich nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.

V danej veci nebol dôvod pre zastavenie správneho konania (t. j. procesné rozhodnutie), pretože ustanovenie § 30 ods. 1, písm. g/ Správneho poriadku predpokladá situáciu, keď o totožnej veci, ktorá je pred správnym orgánom, už rozhoduje súd, ktorá skutočnosť v danom prípade nenastala. Správny orgán postupoval podľa nepríslušného ustanovenia, keď o návrhu (žiadosti) žalobcu rozhodoval. Správny orgán mal vychádzať z návrhu žalobcu, ktorý sa domáhal odstránenia tvrdenej chyby v katastrálnom operáte a teda mal posúdiť, či sa takáto chyba (špecifikovaná v § 59 ods. 1 katastrálneho zákona ako rozpor s verejnou listinou) vyskytuje alebo nie, t. j. mal posúdiť, či je návrh dôvodný alebo nie je a o tom mal rozhodnúť s tým, že svoje stanovisko uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal nesprávnu aplikáciu ust. § 14 ods. 1 písm. d/ zákona o konkurze a vyrovnaní súdom prvého stupňa, odvolací súd sa s jeho záverom, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu tejto právnej normy splnené, stotožnil.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona o konkurze a vyrovnaní vyhlásenie konkurzu má tieto účinky: súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-3K 302/96 zo dňa 30.10.2001 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka R. L., D. F. L., N., N., IČO X., za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. E. R. - H.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.1.2002. Žalobca podal návrh na začatie správneho konania na S.K. v N. dňa 1.8.2005.

Zo skutkových zistení v danej veci teda vyplýva, že návrh žalobcu na začatie správneho konania bol podaný po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, ktorý bol ako vlastník evidovaný na liste vlastníctva, ktorého sa žalobca domáhal opraviť. Z uvedeného dôvodu nebolo povinnosťou správneho orgánu, aby sa vyporiadal s otázkou prebiehajúceho konkurzného konania voči zapísanému vlastníkovi nehnuteľností a to s poukazom na ust. § 14 ods. 1 písm. g/ zákona o konkurze a vyrovnaní. Nesprávna aplikácia uvedenej právnej normy súdom prvého stupňa v danej veci vzhľadom na uvedené dôvody vyššie však nemá za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, rozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade s katastrálnym zákonom v spojení s ustanoveniami Správneho poriadku, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 246c O.s.p. v spojení s § 219 potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval v zmysle § 246c O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a v spojení s § 250k ods. 1. Žalobcovi náhradu trov tohto konania nepriznal, i keď bol v tomto konaní úspešný, pretože si ich náhradu nevyčísľil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 5. februára 2008

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová